

Němčice nad Hanou

Stávající stav

Němčice nad Hanou jsou nevelké město s 2100 obyvateli a najdeme jej jihovýchodním směrem od Prostějova a na levém břehu říčky Haná. Městem prochází po severním okraji zástavby železniční trať Prostějov - Nezamyslice - Kojetín. U jihovýchodního okraje města jsou vybudovány dvě vodní nádrže. V okolí města se rozkládá mírně zvlněná zemědělská oblast úrodné Hané.

Asi 300 m jižně od okraje zástavby protéká pod městem říčka Haná, do které se zaústíje zleva krátce pod silnicí č. II/433 říčka Brodečka. Koryto Hané je v některých úsecích ohrázené a v některých hráze nejsou s ohledem na zvýšený okolní terén s polními pozemky.

Koryta Brodečky a Hané nad silnicí II/433 nejsou ohrázená a jejich kapacita nedosahuje zřejmě hodnot stoletých průtoků. Z toho vyplývá, že Vyšší průtoky se odlehčují z koryta do polních pozemků na obou březích a vzdouvají se

tak i nízkým silničním náspem. Inundované vody vzduté silničním tělesem se pak přelévají přes silnici a dostávají se až do zástavby města při jižním okraji. Korytem Žlebůvky, která je zaústěná na levém břehu níže po toku do říčky Hané, zasahují vody z Hané zpětným vzduťím až dále do zástavby města. Potok Žlebůvka protéká městem podél silnice II/433 od severu k jihu a proplétá se mezi zástavbou rodinných domků a přes dvorky a zahrádky. Koryto je úzké a prakticky pro správce toku nepřístupné. Dle sdělení místních

občanů dochází každým rokem k povodňovým stavům, neboť koryto je málo kapacitní a navíc hladiny jsou vzdouvány různými mostky, propustky a oplocením zahrad a dvorků.

Návrh protipovodňových opatření

Jižní okraj zástavby města je možné ochránit od říčky Hané a od Brodečky pomocí odsazené ochranné zemní hráze, která by byla zavázána nad silnicí II/433 podél zástavby do zvýšeného terénu u silnice do Víceměřic a na spodním konci ochrannou hrází probíhající podél silničního tělesa od místního odvodňovacího příkopu nad Vrchoslavicemi a dále podél oplocení místního průmyslového areálu. Hráz by byla opět zavázána do zvýšeného terénu pod silnicí do Měrovic nad Hanou. Celková délka odsazené ochranné zemní hráze se odhaduje cca na 2600 m s výškou nad terénem do 1,5 m. Výšku odsazené hráze je třeba navrhnout s převýšením koruny hráze cca 30 cm nad hladinou stoletého průtoků. V tomto případě by se dala odstranit stávající levobřežní ochranná hráz pro využití údolní nivy k transformaci povodňových průtoků a tedy pro obnovení její retence jak podél města Němčice nad Hanou, tak i podél obcí Vrchoslavice a Měrovice nad Hanou.

Poněkud horší situace je se zvládnutím ochrany zástavby města na trase potoka Žlebůvky, v hustě zastavěném území. Zkapacitnění koryta by si museli zajišťovat vlastníci nemovitostí a pozemků, přes která vodní tok protéká, vlastními silami, neboť přístup správce do zahrádek a dvorků je problematický.

Variantně by bylo možné realizovat výstavbu odlehčovacího koryta Žlebůvky mimo zástavbu obce, odklonem od silnice II/433 nad městem do nové trasy probíhající téměř v souběhu se stávajícím

vzdušným vedením VN. Znamenalo by to nové křížení s železniční tratí a se třemi trasami silničních komunikací. Pod městem by bylo možné navázat nové koryto na stávající.

Odstavená část koryta v zástavbě města by byla ponechána k odvádění srážkových a odpadních vod z podpovodí do hlavního recipientu.

Variantně se dá rovněž uvažovat o snížení kulminačních průtoků zachycením částí objemů povodňových vln v suchých poldrech, výše proti toku. Dle mapových podkladů (map 1:10 000) se nabízí umístění suchých poldrů, případně stálých rybníčků s retenčními objemy, ve dvou lokalitách. První lokalita je Díly ve skrzdolích a druhá lokalita Padělky v zadní hrušce na polních pozemcích nad městem. Umístění těchto záchytných nádrží je třeba předem ověřit posouzením z hlediska geologických poměrů tak, aby zde nedocházelo k sesuvným jevům, neboť údolí má poměrně strmé svahy na obou březích vodního toku.

Náklady na protipovodňová opatření

ochrana od Hané: 39 - 48 mil. Kč
odlehčovací obtokové koryto Žlebůvky: 16 mil. Kč

